ހައިކޯޓު / ދެކުނުބުރި
ސ. ހިތަދޫ - މީދޫ
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2019/HC-S-A/42
- **އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:**
  * ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- **އިސްތިއުނާފު ޢަލައިހި ފަރާތް:**
  * ނަން: ޙުސައިން ސާލިމް
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ގްރީންހައުސް / ސ.ހުޅުމީދޫ
  * އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A282252
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ކ.މާފުށި ޖަލު

- **ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 24 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441 / 12 ނޮވެމްބަރު 2019 * **ނިމުނު ތާރީޚު:** 17 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1441 / 11 ފެބްރުއަރީ 2020

- **އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 02/R1C/2018
- **ނިންމި ކޯޓު:** ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް:** ބަނގުރާ ބުއިން
- **ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 02 ޖަނަވަރީ 2018
- **ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ތާރީޚު:** 30 ޖަނަވަރީ 2018
- **މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޢުލޫމާތު:**

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން [illegible]   ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ   އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން

(ރިޔާސަތު)

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 ޤަޟިއްޔާއިން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަކީ ނިޔާއީ ޙުކުމެއްކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/14/SC (15 ނޮވެމްބަރު 2015) ސަރކިއުލަރގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން އެމައްސަލަ ހައިކޯޓަށް ފޮނުވުމުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި ބެލިފައިވާ ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ދައުވާކުރި ފަރާތަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް އެވެ. އަދި ދަޢުވާ ރައްދުވި ފަރާތަކީ ޗ.ފުވައްމުލަކް/ ގްރީންނައިޓް، ޙުސައިން ޝާމް (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A282252) އެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް ބެލިއިރު، އެޤަޟިއްޔާގައި، ދައުލަތުން ޙުސައިން ޝާމް، ގްރީންނައިޓް / ޗ.ފުވައްމުލަކް (ދރއ ކާޑު ނަންބަރު A282252) ގެ މައްޗަށް ބަނގުރާ ބޯއިމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ކުރުމުން ބެލުނު މައްސަލައެއްކަން އެނގޭކަމާއި،

މިޤަޟިއްޔާގައި ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ޙުކުމްކުރައްވާފައިވަނީ، "ދައުލަތުން، ޗ.ފުވައްމުލަކް / [illegible] ގްރީންނައިޓް ޙުސައިން ޝާމް (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A282252) 26 ޑިސެމްބަރު 2016 ދުވަހުގެ 01:20 [illegible]، ޙުސައިން ޝާމްގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޙުސައިން ޝާމް [illegible] 2016 [illegible] [illegible] [illegible] ޙުސައިން ޝާމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible]) 9/2014 ނަންބަރު [illegible] [illegible] 616 ގެ (ހ) [illegible]

ނަންބަރުގެ (II) ހަވާލާދީ އެމާއްދާގެ (ހ) ދަށުން ހުސައިން ސާފްގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ކުރައްވާފައިވާ ބަނގުރާބުއިމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއަށް މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ އަޑުއެހުމުގައި ހުސައިން ސާފް އިޢުތިރާފުވުމާއި، ޤާނޫނު އަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ އެކަށީގެންވާ ޝައްކެއްނެތް މިންވަރަށް ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށް ހުސައިން ސާފްގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާތީ، ބަނގުރާބުއިމުގެ ކުށުން ހުސައިން ސާފް ކުށްވެރިއެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ޙައްދުގެ ގޮތުން ހުސައިން ސާފް 40 ދުރަ ފަހަރު ޖަލްދުކުރުމަށް، 1 (އެކެއް) މަހާއި 24 (ސައުވީސް) ދުވަހަށް ގޭގައި ބަންދުކުރުމަށް ހުކުމްކޮށް، މިމައްސަލާ ނިންމީއެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

(2) ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] 03 (ތިނެއް) ނުކުތާއެއް [illegible]

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ،** ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 ޤަޟިއްޔާ ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ހުސައިން ސާފްގެ އިޢުތިރާފުގެ މައްޗަށް [illegible]
- **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ،** ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލާގައި [illegible] ހުސައިން [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 02/R1C/2018

[illegible] ހުސައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 40 (ސާޅީސް) [illegible] [illegible] [illegible] 1 (އެކެއް) [illegible] 24 (ސައުވީސް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

03- [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 02/R1C/2018 [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 02/R1C/2018 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 26 ޑިސެމްބަރު 2016 ދުވަހުގެ 01:20 [illegible]، ހުސައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން [illegible] [illegible] 2016 ވަނަ [illegible] [illegible] ހުސައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ގާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ގާނޫނު) ގެ 616 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ (II) [illegible]

އެމާއްދާގެ (ށ) ދަށުން ހުސައިން [illegible] މައްޗަށް ހުށަހެޅުނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

ބަޔާންވެދިޔަ ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން، ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި 21 ޖަނަވަރީ 2018 އަދި 29 ޖަނަވަރީ 2018 ގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެކެވިފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، ދައުލަތުން ހުސައިން [illegible] މައްޗަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބޭނުންނުވާ ކަމަށާއި ދައުލަތުން ހުސައިން [illegible] މައްޗަށް ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާއަށް އިޢުތިރާފުވާކަމަށާއި، މި ދަޢުވާއަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވަނީ އެއީ އޭނާ ކުރިކަމަކަށްވާތީ ކަމަށާއި، އޭނާއަކީ 2016 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން [illegible] [illegible] ބުނެފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

އެހެންކަމުން، [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި [illegible] ގޮތުގެމަތިން ހުސައިން [illegible] މައްޗަށް ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހެޅުނު [illegible] އެ ދަޢުވާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] [illegible]، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) އިން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible]،

އެހެންކަމުން، މިކަންކަމުގެ މައްޗަށް ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިންމާފައިވާ ގޮތުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް

އެ ކޯޓުގައި ހިނގުނުއިރު، ކުށެއްގެ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ހައްޤުތައް މި މައްސަލާގައި ދަޢުވާލިބުނު ހުސައިން ޝާފް އަށް ލިބިދީފައިވާކަން އެގެން އޮތެވެ.

3.2 ދެވަނަކަމަކީ، ބަނގުރާ ބުއިމަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އަދި ޤާނޫނުގައިވެސް

ކުށެއްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަމެއްކަމުގައިވާއިރު، ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށުގައި ދޭ ހައްދެއް ވާކަމާއި އެއީ، ބަނގުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ހުސައިން ޝާފް [illegible] [illegible] އާއި ޝަރީޢަތުގެ މަޤާޞިދުގައި [illegible]، ހުސައިން ޝާފް [illegible] [illegible] މި މައްސަލާގައި [illegible] "ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު" [illegible] ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާކަމާއި، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން ޝާފް [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި ހުސައިން ޝާފް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

ހުސައިން ޝާފްގެ މައްޗަށް [illegible] ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއާ [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން ޝާފް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 21 ޖަނަވަރީ 2018 އާއި 29 ޖަނަވަރީ 2018 ގައި [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ހުސައިން ޝާފް ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] [illegible] [illegible] މާތް الله ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] 2014/HC-A/180 [illegible] [illegible] [illegible] 3 ގެ (ނ) ގައި [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]

ކުށް ސާބިތުވެފައިވަނީ އިޢުތިރާފުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްކަމަށްވާނަމަ، އިޢުތިރާފުން ރުޖޫޢަވާ ޙާލަތުގައި ޙައްދު ތަންފީޛު ނުކުރުމަށްކަން އެނގެން އޮންނައިރު، މި ދައުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށަށް ހުސައިން ސަލާމް ވެފައިވާ އިޢުތިރާފުން ރުޖޫޢަވެފައި ނުވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެހެންކަމުން، ހުސައިން ސަލާމް ވެފައިވާ އިޢުތިރާފުން އޭނާގެ މައްޗަށް ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށް އެއްވެސް ޝުބުހާއެއް ނެތް ގޮތަކަށް ސާބިތުވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އަދި އެކަން މި ޤަޟިއްޔާގައި މި ކޯޓުން [illegible] އެނގޭކަމެވެ.

3.3. ތިންވަނަ ކަމަކީ، ހުސައިން ސަލާމްގެ މައްޗަށް ޗާޖުގައިވާ ބަނގުރާ ބުއިމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ އޭނާގެ އަމިއްލަ އިޢުތިރާފުން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވުމުން، ހުކުމްކުރުމަށް [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޖިނާއީ)ގެ 616 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މިއީ ޖުނަޙަ 3 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެއްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެކުށުގެ މަތިންކަމާއި، އަދި ހުސައިން ސަލާމް [illegible] [illegible] އާއި ޝަރީޢަތުގެ މަޤާޞިދުގައި ކަމަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވާކަން އަދި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޤޫބާތުގެ 1002 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ތާވަލުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޖުނަޙަ 3 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) މަހާއި 06 (ހައެއް) ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން ސަލާމް 27 (ހަތާވީސް) ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، 27 (ހަތާވީސް) ދުވަހުގެ ޖަލު ބަންދު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޖިނާއީ)ގެ 1005 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ކޯޓުން [illegible] [illegible] ދަށުން، ޖަލު ބަންދު 1 (އެކެއް) މަހާއި 24 (ސައުވީސް) ދުވަހަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙައްދު ޝަރީޢަތުގައި [illegible] އަދި [illegible] ކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޖިނާއީ)ގެ 616 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 (ދޭއް) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހުސައިން ސަލާމް، 40 (ސާޅީސް) [illegible] [illegible]

އެނގެން އޮތުމުން މިދައުވާއި ގުޅިގެން ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން އުޤޫބާތް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނާއި އެއްގޮތްކަން އެނގޭ ކަމަށެވެ.

އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުރުމުން، ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްކަން ކުރައްވާފައިވާ ސައްޙަ ހުކުމެއްކަމަށް މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާޤުވެވިފައިވެއެވެ.

- **ހުކުމް:**

ދެންފަހެ އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދިޔަ ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުރުމާއެކު، ފުވައްމުލަކު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 02/R1C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ސައްޙަކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމް ކުރީމެވެ.